

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ**

**ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ:
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ**
для студентів заочної форми навчання

Київ 2012

УДК 947

ББК 36.3 (2Ук)

I-90

Укладачі: В.Є.Перегида, доцент
П.О. Дьомкін, доцент
А.В.Тороп, доцент
В.П.Макогон, доцент
В.Ф. Деревінський, доцент
С.В.Стеценко, доцент
С.В. Савойська, доцент
М.В. Губай, ст. викладач
В.В. Бабич, асистент

Рецензенти: В.М.Лич, д-р екон. наук, професор;
Н.М.Левицька, кандидат історичних наук, доцент.

Відповідальний за випуск В.Є.Перегида, канд. політ. наук, доцент.
Затверджено на засіданні кафедри політичних наук, протокол № 8 від 14.03.2012 р.

Видається в авторській редакції.

I-90 Історія української культури: Методичні рекомендації для студентів заочної форми навчання /Укладачі: Є.В.Перегида, П.О. Дьомкін, А.В.Тороп та ін. – К.: КНУБА, 2012.– ???? с.

Містять плани семінарських занять, тематику індивідуальних завдань, питання для підсумкового контролю.

Пропоновані методичні вказівки спрямовані на вдосконалення навчально-виховного процесу, поглиблення вивчення студентами закономірностей історико-культурного розвитку на території України, розвитку, оволодіння практичними навичками пошуку джерел та літератури, відбору історичного матеріалу, аналізу подій і фактів, з'ясування основних тенденцій історичного процесу.

Призначені для студентів усіх напрямів підготовки бакалаврів заочної форми навчання.

З М І С Т

Вступ.....	4
Розділ 1. Загальні методичні рекомендації до вивчення курсу.....	4 – 5
Розділ 2. Плани семінарських занять.....	5 – ???
Розділ 3. Індивідуальні завдання.....	????
Розділ 4. Питання до підсумкового контролю.....	????

ВСТУП

У сучасному світі стати фахівцем у будь-якій сфері життєдіяльності суспільства неможливо, не спілкуючись з представниками інших країн світу. Тому реформування системи освіти України спрямоване в першу чергу на розвиток комунікаційних компетенцій молодого покоління громадян держави. Один з шляхів досягнення цієї мети передбачає поглиблене вивчення культурного надбання людства, подолання диспропорцій у співвідношенні професійної та гуманітарної підготовки майбутніх спеціалістів. Особлива роль у вирішенні цієї проблеми належить курсу «Історії української культури», який об'єднує в собі систему і безліч способів глибокого пізнання складних питань культурно-історичного процесу у світі та Україні.

Зміст курсу включає розгляд загальних теоретичних проблем культури, історію культури та мистецтва України в контексті історії світової цивілізації, європейської культури і різнобарв'я напрямів у мистецтві, що формувалися протягом кількох тисячоліть на нашому континенті. Особливе місце займає в цьому курсі історія української національної культури: передумови її виникнення та етапи розвитку, особливості світогляду та менталітету українців, формування та розповсюдження традицій народу, розвиток писемності, мистецтва та літератури.

При підготовці видання автори спиралися на сучасну концепцію історії України, використали багаторічний досвід колективу кафедри, врахували пропозиції та вказівки Мінмолодьспорту щодо вдосконалення навчального процесу та організації самостійної роботи.

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Мета та завдання курсу: ознайомити студентів з сучасними підходами до історії національної культури, особливостями історичного розвитку української культури, виявити її зв'язок з соціальними, політичними, цивілізаційними, побутовими, мистецькими явищами та процесами, навчити студентів вільно оперувати сучасними концептами історичної культурології та широким фактологічним матеріалом.

Предмет дисципліни: історичний розвиток української культури.

Вимоги до знань та вмінь.

Студент повинен знати:

- загальні особливості ключових епох в історії культури, орієнтуватися в напрямках та течіях мистецтва (архітектури, живопису, скульптури, музики, літератури, театрального мистецтва).
- цивілізаційні витоки і детермінанти української культури;

- сутність українських національно-культурних проектів;
- світоглядні особливості української культури та їх зв'язок з національним характером;
- основні етапи формування художніх стилів в українській культурі.

Студент повинен вміти:

- охарактеризувати феномен “культура” та розуміти логіку культурно-історичного процесу;
- ідентифікувати явища культури за їх історичною значущістю;
- ідентифікувати явища культури за їх національною приналежністю;
- ідентифікувати явища культури за їх стильовими особливостями та художньою вартістю;
- аналізувати тенденції розвитку культури в ретроспективі й перспективі.

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Історичні передумови виникнення та формування української культури.

1. Еволюційний розвиток первісної людини, основні культурні її досягнення, феномен трипільської культури.

2. Кочові племена і народи на території України як чинник формування української культури.

3. Культура давніх слов'ян на території України.

Література:

Грушевский М. Очерк истории украинского народа / М. Грушевский. — К.: Либідь, 1991. — С. 15-34.

Давня історія України: Навч. посібник: У 2 кн. / П.П. Толочко та ін. — К.: Либідь, 1994. — Кн. 1. — С. 23-24.

Залізник Л.Л. Первісна історія України: Навч. посібник / Л.Л. Залізник. — К.: Вища школа, 1999. — С. 5-188.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. — К.: КНУБА, 2011. — С. 20-32.

Понамарьов А.П. Етнічність та етнічна історія України: Курс лекцій / А.П. Понамарьов. — К.: Либідь, 1996. — С. 20-63.

Попович М.В. Нарис історії культури України / М.В. Попович. — К.: АртЕк, 1999. — С. 13-55.

Тема 2. Культура княжої доби.

1. Матеріальна та духовна культура Київської Русі в дохристиянський період.

2. Прийняття християнства та його вплив на культуру Київської Русі.

3. Галицько-Волинське князівство – продовження культурних традицій Київської Русі та збагачення їх західноєвропейськими впливами.

Література:

Антонович Д. Українська культура / Д. Антонович. – К.: Либідь, 1993. – С. 40-45, 242-244, 256-257, 275-283, 302-317.

Бойко О.Д. Історія України: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання 3-тє, випр., доп. / О.Д. Бойко. – К.: Академвидав, 2005. – С. 76-86.

Давня історія України: Навчальний посібник: у 2 кн./ Толочко П.П. та ін. – Кн. 2 – К.: Либідь, 1995. – С. 159-180.

Історія української культури у п'яти томах. – Т. 1. – К.: Наукова думка, 2001. – С.673-977. Т.2. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 207-222.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 32 – 46.

Попович М.В. Нарис історії культури України / М.В. Попович. – К.: АртЕл, 1999.– С. 57-118.

Тема 3. Культура України у XIV-XVI ст.

1. Поява і розвиток культурно-історичного феномену – козацтва.
2. Перше національно-культурне відродження в XVI – I пол. XVII ст.

Література:

Бокань В. А. Історія культури України: Навч. посіб. 2-ге вид., доп. / Бокань В. А., Польовий Л.П. — К.: МАУП, 2001. – С. 52 –79.

Ісаєвич Я.Д. Першодрукар Іван Федоров і виникнення друкарства на Україні / Ісаєвич Я.Д. – Львів, 1983.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 2. Українська культура XIII- першої половини XVII. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 477–801.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 46 – 60.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: АртЕл, 1999. – С. 121 – 201.

Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. 2-е вид., перероб. та розшир. – К.: Критика, 2005. – С. 168-176.

**Тема 4. Українська культура епохи Бароко та Просвітництва
(друга половина XVII-XVIII ст.)**

1. Духовне життя, освіта та наука. Культурно-просвітницька діяльність Києво-Могилянської академії.
2. Українське бароко як нове світовідчуття і нове мистецтво.

Література:

Бокань В. А. Історія культури України: Навч. посіб. 2-ге вид., доп. / Бокань В. А., Польовий Л.П. — К.: МАУП, 2001. — С. 80-109.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 3. Українська культура др. пол. XVII-XVIII ст. — К.: Наукова думка. — 2003. — 1246 с.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. — К.: КНУБА, 2011. — С. 60-85.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. — К.: "Артек", 1999. — С. 190-289.

Українська культура: Історія і сучасність: Навч. посібник. / За ред.Черепанової С.О. — Львів: Світ, 1994. — С. 55-287.

Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник / За науковою редакцією Л. Є. Дещинського. — Видання 4-те, перероб. і доп. — Львів: Видавництво "Бескид Біт", 2005. — С. 146 – 184.

Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. 2-е вид., перероб. та розшир. — К.: Критика, 2005. — С. 428-497.

Тема 5. Національно-культурне відродження України XIX ст.

1. Передумови та сутність національно-культурного відродження.
2. Розвиток освіти та науки.
3. Особливості українського літературного процесу.
4. Розвиток українського мистецтва в XIX ст.

Література:

Історія української культури у п'яти томах. Т. 4, кн. 1. — К.: Наукова думка, 2008. — С. 719-860.; Т. 4, кн. 2. — К.: Наукова думка, 2005. — С.336-426, 911-1239.

Історія української культури: курс лекцій / О.В.Лихолат та ін.; під заг. ред. С.О.Костилюєвої. — К.: НТУУ «КПІ», 2010. — С.162-185.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. — К.: КНУБА, 2011. — С. 86 – 105.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. — К.: Знання, 2009. — С.474-504.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. — К.: АртЕк, 1999. — С. 275-280.

Українська культура: Історія і сучасність: Навч. посібник. / За ред.Черепанової С.О. — Львів: Світ, 1994. — С. 100-150, 200-450.

Тема 6. Культурне життя України в XX ст.

1. Українська культура в 20-30-х роках XX ст.
2. Становище української культури у часи нацистської окупації. Внесок діячів української культури у перемогу над фашизмом.

3. Основні тенденції і характерні ознаки розвитку української культури у часи хрущовської "відлиги" в СРСР.

4. Суперечливість розвитку української культури в період брежнєвського «застою» та горбачовської «перебудови» в СРСР.

Література:

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 105 – 129.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 5, кн. 1-2. – Київ: Наукова думка, 2008.

Коваль М.В. Українська культура та її діячі в політиці нацистських колонізаторів / Коваль М.В. // УІЖ. – 1993. – №9. – С. 13-28.

Коваль М.В. Доля української культури за "нового порядку" / Коваль М.В. // УІЖ. – 1993. – № 11-12. – С. 15-38.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 506-524.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: "АртЕк", 1999. – С.537-695.

Тема 7. Розвиток та перспективи сучасної української культури.

Епоха постмодернізму

1. Особливості сучасного етапу розвитку української культури.

2. Літературний процес в сучасній Україні:

3. Сучасна українська музична культура. Кіномистецтво та театральне мистецтво.

4. Особливості розвитку архітектури, образотворчого та народно-прикладного мистецтва.

Література

Бойко О.Д. Історія України: Навч. посіб. для студентів ВНЗ. Вид. 3-тє, випр., доп. / Бойко О.Д. – К.: Академвидав, 2005. – С. 606-612.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 5, кн. 2. – Київ: Наукова думка, 2011. – 1032 с.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 130 – 151.

Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис. Навчальний посібник / Кириченко М.А. – К.: Знання-Прес, 2006. – 228 с.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 566-578.

Нариси української популярної культури / за ред. О.Гриценка. – К.: УЦКД, 1998. – 760 с.

Шевнюк О.Л. Історія костюма: Навчальний посібник / Шевнюк О.Л. – К.: Знання, 2008. – 375 с.

Шейко В.М. Історія української культури: Навч. посібник / Шейко В.М., Тишевська Л.Г. – К.: Кондор, 2010. – С. 186-242.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тема 1. Культура кам'яного віку

1. Первісна матеріальна та духовна культура.
2. Вплив господарської діяльності на розвиток мистецтва.
3. Мистецькі досягнення населення кам'яного віку.

Список рекомендованої літератури:

Давня історія України: Навч. посібник: У 2 кн. / Толочко П.П. та ін. – К.: Либідь, 1994. – Кн. 1. – С. 22– 24, 45 – 65.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 1. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 92-99, 168-173, 239-246.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 20 – 32.

Тема 2. Міфологічні та релігійні уявлення в стародавні часи.

1. Роль та значення міфу в житті первісного суспільства.
2. Обряди та ритуали давнього населення України.
3. Магія, фетишизм, тотемізм, анімізм та анімалізм – примітивні форми первісної релігії.

Список рекомендованої літератури:

Давня історія України: Навч. посібник: У 2 кн. / Толочко П.П. та ін. – К.: Либідь, 1994. – Кн. 1. – С. 45 – 65.

Історія України. Курс лекцій. Кн. 1. Від найдавніших часів до кінця XIX ст. / Л.Г. Мельник та ін. – К.: Либідь, 1991. – С. 48-52, 65-68, 82-85.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 1. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 124-128, 168-180.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 20 – 32.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. — К.: АртЕл, 1999. – С. 32-118.

Тема 3. Духовна та матеріальна культура трипільців.

1. Заняття та соціальний устрій трипільців.
2. Знакова система трипільської культури
3. Особливості трипільського мистецтва. Релігійні уявлення.
4. Трипільські витоки української культури.

Список рекомендованої літератури:

Греченко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти / Греченко В.А. та ін. – К.: Літера, 2000. – С. 15-34.

Давня історія України: Навч. посібник: У 2 кн. / Толочко П.П. та ін. – К.: Либідь, 1994. – Кн. 1. – 240 с. – С. 45 – 65.

Історія Української культури у п'яти томах. Т. I. Історія культури давнього населення України. – К.: Наукова думка, 2001.– С. 131-180.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 20-32.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. — К.: АртЕл, 1999. – С. 57-118.

Тема 4. Кочові народи як чинник формування української культури.

1. Культурні досягнення киммерійців.
2. Міфологія та мистецтво скіфів.
3. Сармати та їх внесок в розвиток української культури.
4. Германські племена на території Північного Причорномор'я.

Список рекомендованої літератури:

Давня історія України: Навч. посібник: У 2 кн. / Толочко П.П. та ін. – К.: Либідь, 1994. – Кн. 1. – С. 45-65.

Історія української культури у п'яти томах. Т. I. Історія культури давнього населення України. – К.: Наукова думка, 2001.– С. 183-379.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 24-26.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. — К.: АртЕл, 1999. – С. 57-118.

Тема 5. Культура античних держав Північного Причорномор'я.

1. Матеріальна культура та побут населення античних колоній.
2. Релігія та культури.
2. Архітектура та образотворче мистецтво.

Список рекомендованої літератури:

Греки на українських теренах: Нариси з етнічної історії. Документи, матеріали, карти / М. Дмитрієнко та ін. – К.: Либідь, 2000. – С. 24-31.

Давня історія України: Навч. посібник: У 2 кн. / Толочко П.П. та ін. – К.: Либідь, 1994. – Кн. 1. – С. 45-65.

Історія Української культури у п'яти томах. Т. 1. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 381-558.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 24-28.

Тема 6. Слов'янська міфологія як феномен культури.

1. Слов'янські міфи про становлення світу.
2. "Велесова книга"
3. Особливості релігійного культу східнослов'янських племен.
4. Віддзеркалення язичницького світогляду в декоративно-прикладному мистецтві.

Список рекомендованої літератури:

Грушевский М. Очерк истории украинского народа / Грушевский М. — К.: Либідь, 1991. — С. 15-34.

Давня історія України: Навч. посібник: У 2 кн. / Толочко П.П. та ін. — К.: Либідь, 1994. — Кн. 1. — С. 23-24.

Залізняка Л.Л. Первісна історія України: Навч. посібник / Залізняка Л.Л. — К.: Вища школа, 1999. — С. 5-188.

Історія Української культури у п'яти томах. Т. I. Історія культури давнього населення України. — К.: Наукова думка, 2001.— С. 561-571.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. — К.: КНУБА, 2011. — С. 30-32.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. — К.: АртЕл, 1999. — С. 13-55.

Тема 7. Писемність та освіта в Київській Русі.

1. Походження слов'янської та східнослов'янської писемності.
2. Роль держави і церкви у розвитку писемності та освіти.
3. Освіта у Київській державі.

Список рекомендованої літератури:

Бойко О.Д. Історія України: Навч. пос. для студентів ВНЗ. Вид. 3-тє, випр., доп. / Бойко О.Д. — К.: Академвидав, 2005. — С. 78-84.

Давня історія України: Навчальний посібник: У 2 кн. / Толочко П.П. та ін. — Кн.2. — К.: Либідь, 1995. — С. 160-164.

Історія Української культури у п'яти томах. Т. I. Історія культури давнього населення України. — К.: Наукова думка, 2001. — С. 711-726.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. — К.: КНУБА, 2011. — С. 33 – 36.

Шейко В.М. Історія української культури: Навчальний посібник / Шейко В.М., Тишевська Л.Г. — К.: Кондор, 2010. — С. 32-38.

Тема 8. Історичні та літературні пам'ятки Київської Русі.

1. Літописання в Київській Русі: «Повість минулих літ» - головна історична пам'ятка.
2. Виникнення та розвиток філософсько-публіцистичної, юридичної, художньої та церковної літератури на Русі.

Список рекомендованої літератури:

Давня історія України: Навчальний посібник: У 2 кн. / Толочко П.П. та ін. – Кн.2. – К.: Либідь, 1995. – С. 164 – 168.

Енциклопедія історії України: У 10 т. Т. 8 / Редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 280 – 284.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 20 – 32.

Історія Української культури у п'яти томах. Т. 1. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 726 – 768.

Шейко В.М. Історія української культури: Навчальний посібник / Шейко В.М., Тишевська Л.Г. – К.: Кондор, 2010. – С. 38 – 44.

Тема 9. Архітектура та образотворче мистецтво Київської Русі.

1. Дерев'яна та кам'яна архітектура Київської Русі.
2. Монументальне мистецтво, іконопис, книжкова мініатюра.
3. Прикладне мистецтво: церковне і народне.

Список рекомендованої літератури:

Давня історія України: Навчальний посібник: У 2 кн. / Толочко П.П. та ін. – Кн.2. – К.: Либідь, 1995. – С. 171 – 178.

Історія Української культури у п'яти томах. Т. 1. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 835 – 966.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 37 – 42.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: АртЕк, 1999. – С. 94 – 102.

Шейко В.М. Історія української культури: Навчальний посібник / Шейко В.М., Тишевська Л.Г. – К.: Кондор, 2010. – С. 44 – 55.

Тема 10. Культура Галицько-Волинської держави.

1. Література та історичні пам'ятки Галицько-Волинської держави.
2. Розвиток архітектури та образотворчого мистецтва у Галицько-Волинській державі.
3. Освіта і писемність у Галицько-Волинській державі.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 42-44.

Котляр М.В. Галицько-Волинський літопис. Найдавніша повість про Данила Галицького / Котляр М.В. // Київська старовина. – 1992. – № 1.

Шейко В.М. Історія української культури: Навчальний посібник / Шейко В.М., Тишевська Л.Г. – К.: Кондор, 2010. – С. 60 – 68.

Тема 11. Реформаторські рухи в Україні

1. Сутність і традиції українського ренесансу. Вплив ідей гуманізму.

2. Протестантський рух в Україні.

3. Вплив ідей контрреформації на релігійне життя в Україні.
Протестантські і єзуїтські школи.

Список рекомендованої літератури:

Бойко О.Д. Історія України: Навч. посіб. для студентів ВНЗ / О.Д.Бойко. – К.: Видавничий центр «Академія», 1999. – С. 121-125.

Історія української культури в п'яти томах. – К.: Наукова думка, 2001. – Т. 2. – С. 491-504.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 46 – 60.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: АртЕк, 1999. – С. 121-129.

Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст./ Н. Яковенко. – К.: АртЕк, 1999. – С. 130-137.

Тема 12. Діяльність православних братств.

1. Виникнення та діяльність братств як національно-релігійних та громадсько-культурних організацій.

2. Львівське братство. Статут братської школи як взірць для всіх братських шкіл.

3. Київське братство. Братська школа та її значення для розвитку української освіти та культури.

Список рекомендованої літератури:

Бойко О.Д. Історія України: Навч. посіб. для студентів ВНЗ / О.Д.Бойко. – К.: Видавничий центр «Академія», 1999. – С. 122.

Історія України / За заг. ред. І.Крип'якевича. - 2-е вид., перероблене і доповнене. – Львів, 1992. – С. 164-166.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 2. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 549-564.

Огієнко І. Українська культура. Коротка історія українського народу:(репринтне видання 1918 р.) / І. Огієнко. – К., 1991. – С. 24-25.

Попович М.В. Нарис історії культури України / М.В. Попович. – К.: АртЕк, 1999. – С.121-129.

Тема 13. Берестейська унія: історія і сучасність

1. Історичні умови та причини укладення Берестейської унії.

2. Становище православної та уніатської церков після укладання Берестейської унії. Полемічна література.

3. Берестейська унія і сучасність. Роль греко-католицької церкви.

Список рекомендованої літератури:

Бойко О.Д. Історія України: Навч. посіб. для студентів ВНЗ / О.Д. Бойко. – К.: Видавничий центр «Академія», 1999. – С. 117-121.

Історія України / За заг. ред. І. Крип'якевича. 2-е вид., перероб. і доп. – Львів, 1992. – С.103-119, 154-167.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 2. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 505-530.

Попович М.В. Нарис історії культури України / М.В.Попович. – К.: АртЕк, 1999. – С.180-189.

Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст./ Н. Яковенко. – К.: АртЕк, 1999. – С. 130-138.

Тема 14. Розвиток українського книгодрукування (XVI-XVIII ст.)

1. Видавничі осередки і друкарні. Братські друкарні. Друкарня Києво-Печерської лаври.

2. Тематика видань та їх оформлення.

3. «Острозька Біблія» - дорогоцінна пам'ятка української культури.

4. Бібліотеки в Україні.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури у п'яти томах. Т. 2. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 608-628. Т. 3. – К.: Наукова думка, 2003. – С. 741-832.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С.126-198.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 420-433.

Попович М.В. Нарис історії культури України / М.В.Попович. – К.: АртЕк, 1999. - 728 с. – С.608-628.

Сірополко С. Історія освіти в Україні. Підготував Ю.Вільчинський. 2-ге вид. – Львів: Афіша, 2001. – С.208-215.

Антонович Д. Українська культура. – К.: Либідь, 1993. – С. 92–139.

Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст./ Н.Яковенко. – К.: АртЕк, 1999.– С. 168-172

Тема 15. Острозька школа, колегіум, академія: історія і сучасність.

1. Культурний і освітній комплекс в Острозі. Меценатська діяльність князя Василя-Костянтина Острозького.

2. Острозький греко-слов'яно-латинський колегіум – перший православний вищий освітній заклад в Україні.

3. Острозька академія сьогодні.

Список рекомендованої літератури:

Історія світової та української культури: підручник / Греченко В.А. та ін. – К., Літера ЛТД, 2006. – С. 328-334.

Історія України / За заг. ред. І. Крип'якевича. 2-е вид., перероб. і доп. – Львів, 1992. – С.149-154.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 2. – К.: Наукова думка, 2001. – С.531-548.

Історія української культури (текст): курс лекцій / О.В.Лихолат та ін.; під заг. ред. С.О.Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С.115-116.

Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Підручник. Вид. 2-ге, стереотипне. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – С.316-321.

Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. / Н. Яковенко. – К.: АртЕк, 1999. – С. 168-176.

Тема 16. Архітектура та замкова культура України.

1. Оборонна архітектура XIV-XVII ст.
2. Український ренесансний стиль архітектури Львова.

Список рекомендованої літератури:

Історія світової та української культури: підручник / Греченко В.А. та ін. – К., Літера ЛТД, 2006. – С. 312-314.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 2. – К.: Наукова думка, 2001. – С. 575-590.

Історія української культури (текст): курс лекцій / О.В.Лихолат та ін.; під заг. ред. С.О.Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 125-129.

Антонович Д. Українська культура. – К.: Либідь, 1993. – С. 245-252.

Тема 17. Творчий внесок Г. Сковороди в духовну культуру українського народу.

1. Основні етапи життєвого шляху Г. Сковороди.
2. Філософська система Г. Сковороди.
3. Літературна творчість Г. Сковороди.

Список рекомендованої літератури:

Історія світової та української культури: підручник / В.А. Греченко та ін. – К.: Літера ЛТД, 2002. – С.375 –376.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 3. – К.: Наукова думка, 2003. – С.978-980.

Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероблене і доп./ За ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника – Львів: Світ, 2005. – С.458-459.

Антонович Д. Українська культура. – К.: Либідь, 1993. – С. 170-176.

Тема 18. Театральне мистецтво і музична культура України другої половини XVII ст. – XVIII ст.

1. Бароковий шкільний театр і його репертуар. Вертеп.

2. Музична культура України. Церковна музика, світська і народна музична творчість.

3. Професійна музика. М.Березовський, Д.Бортнянський, А.Ведель.

Список рекомендованої літератури:

Історія світової та української культури: підручник / В.А. Греченко та ін. – К.: Літера ЛТД, 2002. – С.377-381.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 3. – К.: Наукова думка, 2003. – С.980-1028.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С.126-198.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 450-459.

Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероблене і доп./ За ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника – Львів: Світ, 2005. – С.440 – 472.

Українська культура: Історія і сучасність: навчальний посібник/ За ред. С.О. Черепанової – Львів: Світ, 1994. – С.246 –255, 268– 277.

Антонович Д. Українська культура. – К.: Либідь, 1993. – С. 418-458.

Тема 19. Українська література другої половини XVII ст. – XVIII ст.

1. Загальні тенденції розвитку літературного процесу

2 Жанри літературного бароко: віршована поезія, полемічна, ораторсько-учительська, агіографічна і паломницька проза, драма.

3. Мемуарно-історична проза.

Список рекомендованої літератури:

Історія світової та української культури: підручник / В.А. Греченко та ін. – К.: Літера ЛТД, 2002. – С. 354-391.

Історія української культури / За заг. ред. І.Крип'якевича. 2-е вид. – К.: Либідь, 1999. – С.254-281.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 3. – К.: Наукова думка, 2003. – С.945 – 978.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С.126-198.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 450-459.

Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероблене і доп./ За ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника – Львів: Світ, 2005. – С.440 – 472.

Українська та зарубіжна культура: навч. пос. / За ред. Л.Є. Дещинського. 4-е вид, перероб. і доп. – Львів: Бескид Біт, 2005. – С.165-184.

Тема 20. Розвиток архітектури у другій половині XVII ст. – XVIII ст.

1. «Козацьке бароко».
2. Оборонна та цивільна архітектура.
3. Мурована та дерев'яна культова архітектура.

Список рекомендованої літератури:

Історія світової та української культури: підручник / В.А. Греченко та ін. – К.: Літера ЛТД, 2002. – С. 381 –387.

Історія української культури / За заг. ред. І.Крип'якевича. 2-е вид. – К.: Либідь, 1999. – С. 511- 534.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 3. – К.: Наукова думка, 2003. – С.833-854.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 466-472.

Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероблене і доп./ За ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника – Львів: Світ, 2005. – С. 462– 468.

Антонович Д. Українська культура. – К.: Либідь, 1993. – С. 248-271.

Українська та зарубіжна культура: навч. пос. / За ред. Л.Є. Дещинського. 4-е вид, перероб. і доп. – Львів: Бескид Біт, 2005. – С. 173-77.

Тема 21. Освіта та педагогічна думка в Україні у XVII-XVIII ст.

1. Організація навчально-виховного процесу. Педагогічна думка і педагогічні кадри.
2. Система освіти в Україні у XVII-XVIII ст.
3. Особливості розвитку шкільництва на Лівобережжі, Слобожанщині, Запоріжжі, Правобережній Україні та Галичині.
4. Навчання української молоді за кордоном.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури у п'яти томах. Т. 3. – К.: Наукова думка, 2003. – С.431 – 482, 523-534.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С.126-198.

Сірополко С. Історія освіти в Україні. Підготував Ю.Вільчинський. 2-ге вид. – Львів: Афіша, 2001. – С.99–109; 160- 215.

Антонович Д. Українська культура. – К.: Либідь, 1993. – С. 56–63.

Тема 22. Розвиток науки в Україні у другій половині XVII – XVIII ст.

1. Становлення і розвиток гуманітарного наукового знання.
2. Розвиток природничих і технічних наук.
3. Стан і розвиток медицини.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури / За заг. ред. І.Крип'якевича. 2-е вид. – К.: Либідь, 1999. – С.130-132.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 3. – К.: Наукова думка, 2003. – С. 537-740.

Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероблене і доп. / За ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника – Львів: Світ, 2005. – С.440–472.

Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / За ред. Л.Є. Дещинського. 4-е вид, перероб. і доп. – Львів: Бескид Біт, 2005. – С. 165–184.

Тема 23. Києво-Могилянська академія – культурно-освітній та науковий центр європейського масштабу.

1. Етапи становлення Києво-Могилянської академії
2. Структура академії та організація навчального процесу.
3. Значення Академії в культурно-освітньому та науковому розвитку України.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури у п'яти томах. Т. 3. – К.: Наукова думка, 2003. – С. 482-522.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 439-445.

Сірополко С. Історія освіти в Україні. Підготував Ю. Вільчинський. 2-ге вид. – Львів: Афіша, 2001. – С.109-160.

Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / За ред. Л.Є. Дещинського. 4-е вид, перероб. і доп. – Львів: Бескид Біт, 2005. – С.365–384.

Хижняк З.І. Києво-Могилянська академія / Хижняк З.І. Маньківський В.К. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003. – 184 с.

Тема 24. Національно-культурне відродження України (кін. XVIII – поч. XX ст.).

1. Передумови, причини та сутність національного відродження. Його особливості у Галичині та Наддніпрянській Україні.
2. Формування різночинної інтелігенції та її внесок у національну культуру.
3. Національно-культурні рухи та організації.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури: курс лекцій / О.В.Лихолат та ін.; під заг. ред. С.О.Костишевої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С.162-185.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В.Перегида та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С.86-94.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С.180-200.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 474-504.

Попович М.В. Нарис історії культури України / М.В. Попович. — К.: АртЕк, 1999. – С. 290-532.

Шейко В.М. Історія української культури: Навч. посібник / Шейко В.М., Тишевська Л.Г. – К.: Кондор, 2010. – С. 146-186.

Тема 25. Україномовне питання в Російській та Австрійській (Австро-Угорській) імперіях.

1. Становлення української літературної мови.
2. Офіційна політика імперських властей щодо української мови.
3. Боротьба громадських організацій за українську мову.

Список рекомендованої літератури:

Діак І. Українське відродження чи нова русифікація? / Діак І. // У братніх обіймах. (Українська мова в Російській імперії) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dhost.info/newbabilon/ukrvidr/r1_3.html.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 4. кн. 1. – К.: Наукова думка, 2008. – С. 27-79.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегида та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 86-95.

Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять / За ред. В.М.Литвина. – К.: Знання, 2006. – С. 241-247.

Хрестоматія з історії України для студентів вузів / Укл. Б.І.Білик, Л.В.Дячук, Я.С.Калакура та ін. – К.: ІСДО, 1993. – С.141-142.

Тема 26. Розвиток української літератури у ХІХ – на початку ХХ ст.

1. Романтизм в українській літературі.
2. Літературний процес другої половини ХІХ ст. Реалізм.
3. Модерні течії в українській літературі на зламі ХІХ-ХХ ст.ст.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури у п'яти томах. Т. 4. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2008. – С. 5-206.

Історія української культури: курс лекцій / О.В.Лихолат та ін.; під заг. ред. С.О.Костишевої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 169-173.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 95-96.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С. 183-216.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С.490-497.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: АртЕк, 1999. – С. 323-370, 453-456, 483-489, 504-514.

Шейко В.М. Історія української культури: Навч. посібник / Шейко В.М., Тишевська Л.Г. – К.: Кондор, 2010. – С. 156-164.

Тема 27. Музичне та театральне мистецтво України у ХІХ – поч. ХХ ст.

1. Розвиток українського театру у ХІХ – поч. ХХ ст.

2. Музична культура України.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури у п'яти томах. Т. 4. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2008. – С. 207-418.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В.Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С.86-104.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 497-504.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: АртЕк, 1999. – С. 456-460.

Шейко В.М. Історія української культури: Навч. посібник / Шейко В.М., Тишевська Л.Г. – К.: Кондор, 2010. – С. 165-172.

Тема 28. Тарас Шевченко в українській культурі.

1. Життєвий шлях Т. Шевченка.

2. Т. Шевченко – видатний український поет, прозаїк та художник.

Список рекомендованої літератури:

Бойко О.Д. Історія України: Навч. посіб. для студентів ВНЗ. 3-те вид., вип., доп. / Бойко О.Д. – К.: Академвидав, 2007. – С.229-233.

Історія української культури у 5 тт. Т. 4. кн. 1. – К.: Наукова думка, 2008. – С. 37-58. Т. 4. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2005. – С 50-66, 774-789.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 479-486.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: АртЕк, 1999. – С. 362-380.

Тема 29. Український живопис і графіка ХІХ ст.

1. Основні напрями розвитку українського живопису у ХІХ ст.

2. Українське графічне мистецтво ХІХ ст.

3. Видатні українські митці – живописці та графіки ХІХ ст.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури / За заг. ред. І.Крип'якевича. – К.: Либідь, 1994. – С.540-583.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 4. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2005. – С. 663-1085.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С.86-104.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С.217-220.

Культура і побут населення України: Навч. посібник / В.І. Наулко та ін. – 2-е вид., доп. та перероб. – К.: Либідь, 1993. – С. 224-247.

Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. 4-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2009. – С. 497-503.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: АртЕк, 1999. – С. 460-462.

Тема 30. Мистецтво скульптури та архітектури ХІХ – поч. ХХ ст.

1. Основні стильові напрями у скульптурі та архітектури.

2. Розвиток містобудування та житлової архітектури.

3. Видатні українські скульптори.

Список рекомендованої літератури:

Антонович Д. Українська культура. – К.: Либідь, 1993. – С. 250-305.

Історія української культури / За заг. ред. І.Крип'якевича. – К.: Либідь, 1994. – С. 526-588.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 4. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2005. – С. 419-632, 1086-1152.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В.Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 86-104.

Культура і побут населення України: Навч. посібник / В.І.Наулко та ін. – 2-е вид., доп. та перероб. – К.: Либідь, 1993. – С.106-115, 220-222.

Шейко В.М. Історія української культури: Навч. посібник / Шейко В.М., Тишевська Л.Г. – К.: Кондор, 2010. – С. 173-184.

Тема 31. І. Франко – видатний діяч української культури.

1. І.Франко – видатний український поет, письменник та драматург.

2. Громадсько-політична діяльність І.Франка.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури / За заг. ред. І.Крип'якевича. – К.: Либідь, 1994. – С.385-398.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 4. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2005. – С. 149-180.

Крисаченко В.С. Українознавство: Хрестоматія-посібник: У 2-х кн. Кн.2. – К.: Либідь, 1997. – С. 282-288.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: АртЕк, 1999. – С. 483-489.

Франко Іван Якович [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>

Тема 32. Творчий внесок Лесі Українки у розвиток української культури.

1. Леся Українка – видатна українська поетеса, прозаїк і драматург.

2. Леся Українка – перекладач, літературний критик і фольклорист.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури / За загал. ред. І.Крип'якевича. – К.: Либідь, 1994. – С.398-402.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 4. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2005. – С. 203-207.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: АртЕк, 1999. – С. 504-514.

Тема 33. Культурне життя України в період національної революції та громадянської війни (1917-1921 рр.).

1. Соціально-політичні умови розвитку культури.

2. Зміни в галузі освіти та науки.

3. Розвиток літератури та мистецтва.

4. Значення революції для розвитку української культури.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури у 5 тт. Т. 5. кн. 1. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 96-123.

Історія української культури: курс лекцій / О.В.Лихолат та ін.; під заг. ред. С.О.Костишевої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 186-210.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С. 227-240.

Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероблене і доп./ За ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника – Львів:Світ, 2005. – С. 521-531.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: “АртЕк”, 1999. – С. 563-571.

Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник / За науковою редакцією Л. Є. Дещинського. — Видання 4-те, перероб. і доп. – Львів:

Видавництво “Бескид Біт”, 2005. – С. 268-280.

Шейко В.М. Історія української культури: навч. посіб. / В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. – 2-ге вид., виправл. – К.: Знання, 2010. – С. 74-126.

Тема 34. Українізація та її роль у культурному розвитку України.

1. Причини і зміст українізації.
2. Розвиток освіти та науки.
3. Українське культурне відродження 1920-х років.
4. Згортання українізації: причини і наслідки.

Список рекомендованої літератури:

Борисов В.Л. Українізація та розвиток загальноосвітньої школи в 1921-1932 рр. / Борисов В.Л. // УІЖ. – 1999. – №2. – С.76-80.

Даниленко В. Троянський кінь “українізації” / Даниленко В., Верменич Я. // Віче. – 1997. – № 5. – С. 145-151.

Історія української культури у п’яти томах. Т. 5. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 63-124.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С. 107-114.

Лозицький В.С. Політика “українізації” в 1920-30-х рр.: історія, проблеми, уроки // Сторінки політичної історії України. – К., 1990.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: “АртЕк”, 1999. – С. 572-606.

Тема 35. Микола Хвильовий – визначний діяч “розстріляного відродження”.

1. Життєвий шлях М. Хвильового.
2. Літературна діяльність М. Хвильового.
3. Еволюція світогляду М.Хвильового: від революційного романтизму до переоцінки цінностей. “Хвильовизм”.

Список рекомендованої літератури:

Даниленко В.М. Сталінізм на Україні: 20-30-ті роки / В.М. Даниленко, Г.В. Касьянов, С.В. Кульчицький. – К.: Либідь, 1991. – 344 с.

Історія української культури у п’яти томах. Т. 5. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 124-134.

Кресін О.В. Національна концепція Миколи Хвильового / Кресін О.В. // УІЖ. – 1997. – №6. – С. 58-63.

Національні процеси в Україні: історія і сучасність. Документи і матеріали. Довідник. У 2 ч. / За ред. В.Ф. Панібудьласки. – К.: Вища шк., 1997. – Ч. 2. – 704 с.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: “АртЕк”, 1999. – С. 601-606.

Тема 36. Лесь Курбас і українське театральне мистецтво 1920-х рр.

1. Ранній період творчості Л. Курбаса у Молодому театрі та Київському драматичному театрі.

2. Л. Курбас – засновник театру “Березіль” (1922-1926 рр.).

3. Філософський етап розвитку театру “Березіль” (1926-1933 рр.).

4. Трагічна доля митця.

Список рекомендованої літератури:

Енциклопедія історії України: у 10 т. / Редкол.: В.А. Смолій. Т.5. – К.: Наук. думка, 2008. – С. 514-516.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 5. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 553-595, 831-836.

Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. Збірник наукових праць. Вип. 2-3. – К.: “Ексмо”, 2008. – С. 270-302.

Тема 37. Вплив сталінізму на українську культуру (1930-ті рр.).

1. Культурна революція в Україні.

2. «Розстріляне відродження» – трагічна сторінка в історії української культури 30-х рр. ХХ ст.

3. Політика більшовиків щодо релігії та церкви в Україні.

Список рекомендованої літератури:

Даниленко В.М. Сталінізм на Україні: 20-30-ті роки / В.М. Даниленко, Г.В. Касьянов, С.В. Кульчицький. – К.: Либідь, 1991. – 344 с.

Замлинська О.В. Ідеологічний терор та репресії проти творчої інтелігенції у перші повоєнні роки (1945-1947 рр.) / Замлинська О.В. // Київ. старовина. – 1993. – №2. – С. 73-80.

Історія української культури у 5 тт. Т. 5. кн. 1. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 159-189. Т. 5. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 124-193.

Історія української культури: курс лекцій / О.В.Лихолат та ін.; під заг. ред. С.О.Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 211-225.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В.Перевода та ін. – К.: КНУБА, 2011. – 152 с. – С.105 – 130.

Національні процеси в Україні: історія і сучасність. Документи і матеріали. Довідник. У 2 ч. / За ред. В.Ф. Панібудьласки. – К.: Вища шк., 1997. – Ч. 2. – 704 с.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: “АртЕк”, 1999. – С. 572-620.

Тема 38. Українська культура в роки Другої світової війни та повоєнний період.

1. Стан української культури в часи воєнних випробувань.

2. Відбудова матеріальної бази культури.
3. Репресії 1940-1950-х рр. у сфері культурного життя.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури у п'яти томах. Т. 5. кн. 1. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 188-202. Т. 5. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 159-184, 631-659, 839-844.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С. 271-302.

Історія української культури: курс лекцій / О.В.Лихолат та ін.; під заг. ред. С.О.Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 226-256.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: «АртЕк», 1999. – С. 621-654.

**Тема 39. Пожвавлення культурного життя України в умовах
десталінізації (1953-1964 рр.).**

1. Хрущовська «відлига».
2. Рух шістдесятників.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури у п'яти томах. Т. 5. кн. 1. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 204-219. Т. 5. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 219-258, 659-681, 844-851.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С. 302-310.

Історія української культури: курс лекцій / О.В. Лихолат та ін.; під заг. ред. С.О. Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 256-260.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: «АртЕк», 1999. – С. 655-671.

**Тема 40. Суперечливий розвиток культурного життя України у другій
половині 1960-х – 1980-х рр.**

1. Історичні умови розвитку культури.
2. Розвиток науки, освіти, літератури, літератури та мистецтва.
3. Наступ авторитарного режиму на культуру України.
4. Українська культура в період перебудови у СРСР.

Список рекомендованої літератури:

Історія української культури у п'яти томах. Т. 5. кн. 1. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 202-232. Т. 5. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 233-269, 315-318, 681-735, 851-855.

Історія української культури: курс лекцій / О.В.Лихолат та ін.; під заг. ред. С.О.Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 249-266.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В.Перегида та ін. – К.: КНУБА, 2011. – 152 с. – С. 122-128.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С. 318-336.

Меднікова Г.С. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посіб. – К.: Т-во «Знання, КОО, 2002. – С. 108-118, 194-205.

Попович М.В. Нарис історії культури України / Попович М.В. – К.: «АртЕк», 1999. – С. 671-695.

Шейко В.М. Історія української культури: навч. посіб. / В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. 2-ге вид., виправл. – К.: Знання, 2010. – С. 217-237.

Тема 41. Україна в контексті світового культурного простору.

1. Глобалізація та нові соціокультурні реалії.

2. Міжнародне значення національної культури України. Українські генії сучасності.

Список рекомендованої літератури:

Кессиди Ф. Глобализация и культурная идентичность // <http://www.russ.ru/politics/20021223-kes.html>.

Історія української культури: Курс лекцій / Під заг. ред. С.О.Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 298-317.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В.Перегида та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С.130-151.

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / За ред. С.М. Клапчука. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С. 337-355.

Українська культура у Європейському контексті / Богуцький Ю.П. та ін.. – К.: Знання, 2007. – 679 с.

Тема 42. Розвиток системи освіти України на зламі ХХ-ХХІ ст.

1. Система освіти в умовах суспільної трансформації Національна стратегія України в галузі освіти.

2. Особливості розвитку дошкільної, середньої та професійно-технічної освіти в Україні у 1990-2000-х рр.

3. Культурно-освітній потенціал вищої школи. Болонський процес: проблеми реалізації.

Список рекомендованої літератури:

Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. / За ред. С.М. Клапчука. – 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С. 337-355.

Історія української культури: Курс лекцій / Під заг. ред. С.О.Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 298-317.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В.Перегида та ін. – К.: КНУБА, 2011. – С.130-151.

Кремень В.Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. / Кремень В.Г. – К.: Грамота, 2005. – 448 с.

Тема 43. Постмодернізм в літературі та мистецтві України.

1. Стилiстичний плюралiзм та релятивiзм постмодернiстської лiтератури (Ю. Андрухович, С. Жадан, О. Забужко, Л. Костенко та iн.).

2. Розвиток сучасного мистецтва в Україні.

Список рекомендованої літератури:

Галерея „Софія А”. Сучасне українське мистецтво [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sofia-a.com/>.

Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодерн / Гундорова Т. – К.: Критика, 2005. – 258 с.

Дзюба І. Є поети для епох / І. Дзюба. – К.: Либідь, 2011. – 208 с.

Історія української культури: Курс лекцій / Під заг. ред. С.О. Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 298-317.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В.Перегида та iн. – К.: КНУБА, 2011. – С.130-151.

Історія української та зарубіжної культури: навч. пос. / За ред. С.М. Клапчука. – 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С. 337-355.

Ковбасенко Ю.І. Література постмодернізму: По той бік різних боків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ae-lib.org.ua/texts/kovbasenko_postmodernism_ua.htm.

Постмодернізм. Енциклопедія // Сост. Грицанов А.А, Можейко М.А. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.infolioblib.info/philos/postmod/index.html>.

Тема 44. Розвиток українського кіномистецтва.

1. Витоки українського кіно (П. Чардинін, О. Довженко, Г. Тасін).

2. Український поетичний кінематограф.

3. Традиції документального та науково-популярного кіно.

4. Розвиток анімаційного кіно (Д. Черкаський, Е. Кірич).

5. Діячі кін. ХХ – ХХІ ст. (Параджанов, Ілленко, Муратова, Балаян).

Список рекомендованої літератури:

Довженко Олександр Петрович // Шаров І. 100 видатних імен України. – К.: Вид. дім "Альтернатива", 1999. – С.127-131.

Історія української культури у п'яти томах. Т. 5. кн. 2. – К.: Наукова думка, 2011. – С. 861-928.

Історія української культури: Курс лекцій / Під заг. ред. С.О. Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С. 298-317.

Історія української культури: навчальний посібник / Є.В.Перегида та iн. – К.: КНУБА, 2011. – С.130-151.

Історія української та зарубіжної культури: навч. пос. / За ред. С.М. Клапчука. 6-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – С. 337-355.

Маркітан Л.П. Друга світова війна в документальних фільмах Олександра Довженка / Маркітан Л.П. // УІЖ. – 2005. – №3. – С. 192-196.

Національні процеси в Україні: історія і сучасність. Документи і матеріали. Довідник. У 2 ч. / За ред. В.Ф. Панібудьласки. – К.: Вища шк., 1997. – Ч. 2. – 704 с.

Украинское кино: свежий авторитет. // 2000. – 2012. – №12.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Культура та цивілізація. Проблема цивілізаційної приналежності української культури.

2. Поняття національної культури. Національне і загальнолюдське в культурі.

3. Предмет, методи дослідження та завдання курсу історії української культури. Періодизація історико-культурного процесу.

4. Культура України в контексті світової та європейської культур.

5. Первісна культура на території України. Міфологічні уявлення і форми релігійних вірувань.

6. Трипільська культура та її роль у розвитку української культури.

7. Матеріальна і духовна культура античних колоній Північного Причорномор'я і її вплив на українську культуру.

8. Вплив кочових народів на формування української культури. Характеристика скіфського мистецтва.

9. Зарубинецька, Черняхівська та Пеньківська археологічні культури та їх зв'язок з українською культурою

10. Матеріальна культура, світогляд, релігійні вірування, обряди і ритуали та міфологія давніх слов'ян.

11. Запровадження християнства у Київській Русі та його вплив на розвиток культури.

12. Сакральна архітектура та містобудування у Київській Русі.

13. Писемність, освіта в середньовічній Русі. Літопис як особливий жанр давньоруської літератури.

14. Образотворче мистецтво, іконопис та музична культура Київської Русі.

15. Галицько-Волинське князівство як безпосередній спадкоємець культурної спадщина Київської Русі. Галицько-волинський літопис.

16. Архітектура, містобудування та мистецтво у Галицько-Волинській державі.

17. Особливості розвитку культури на українських землях в складі Великого князівства Литовського.
18. Замкова архітектура в Україні.
19. Церковні братства і братські школи та їх роль у розвитку української культури.
20. Острозький культурно-освітній осередок. Острозька академія.
21. Поширення книгодрукування в Україні. Острозька Біблія.
22. Становище української культури в умовах польського панування.
23. Вплив західноєвропейських ідей Ренесансу, Реформації та Контрреформації на розвиток української культури.
24. Релігійне життя в Україні у XIV – першій половині XVIIст. Берестейська унія.
25. Києво-Могилянська академія як освітній та науково-культурний центр Східної Європи.
26. Література др.пол. XVII – XVIII ст. Поезія, ораторсько-проповідницька проза, мемуарно-історичні, драматичні твори, козацькі літописи.
27. Роль козацтва у культурній розбудові України XVII-XVIII ст.
28. Український театр і музичне мистецтво у др.пол. XVII – XVIII ст.
29. Особливості барокової культури в Україні.
30. Архітектура українського бароко.
31. Особливості національно-культурного відродження в Україні (кінець XVIII – поч. XX ст.).
32. Г.С. Сковорода – гуманіст, просвітник, мислитель, поет.
33. Національно-культурне відродження в західноукраїнських землях у XIX ст. «Руська трійця», «Русалка Дністрова», «Просвіта», НТШ.
34. Велична постать Т.Шевченка в українській та світовій культурі.
35. Образотворче мистецтво в Україні др. пол. XIX – поч. XX ст.
36. Класицизм в архітектурі та образотворчому мистецтві.
37. Розвиток української літератури у XIX ст. Романтизм і реалізм.
38. Українська музична і театральна культура в XIX – XX ст. : відомі митці та виконавці.
39. Розвиток української освіти і науки у др.пол. XIX – на поч. XX ст. Наукове товариство ім. Т.Шевченка та його видавнича діяльність.
40. Національна своєрідність української культури кін. XIX – поч. XX ст. Модерні течії в українській культурі.
41. Особливості культурного розвитку в Україні у 1917 – 1920-х рр.
42. Особливості розвитку української культури у 20-30-х рр. XX ст. «Українізація» та її значення для культурного процесу.

43. Українське мистецтво ХХ ст. Стильові і жанрові особливості.
44. Культурний розвиток західноукраїнських земель у міжвоєнний період ХХ ст.
45. Українська культура в роки Другої світової війни.
46. Розвиток української культури в період сталінізму.
47. Суперечливий розвиток української культури 1964 – 1991 рр.
48. Хрущовська «відлига» і відродження української культури.
49. «Шістдесятники» та їх внесок у розвиток української культури.
50. Український кінематограф ХХ ст.: становлення та розвиток. О.Довженко, С. Параджанов, Ю. Іллєнко та ін.
51. Роль української діаспори у збереженні та розвитку української культури і духовності.
52. Стан, проблеми та перспективи розвитку національної культури в сучасній Україні.
53. Модерністські та постмодерністські тенденції у розвитку архітектури, літератури та мистецтва.
54. Мистецтво на зламі ХХ-ХХІ ст.: розмаїття художніх проявів.
55. Сучасна академічна музика та естрадне мистецтво в Україні.
56. Розвиток української літератури на межі ХХ-ХХІ ст.
57. Наука та освіта кін. ХХ – поч. ХХІ ст.: проблеми та перспективи.
58. Театральне мистецтво в сучасній Україні.
59. Сучасне релігійне життя України.
60. Мовне питання в історії української культури ХІХ – поч. ХХІ ст.

Навчально-методичне видання

Історія української культури: Методичні рекомендації для студентів заочної форми навчання

Укладачі:

БАБИЧ Віктор Вікторович
ДЕРЕВІНСЬКИЙ Василь Федорович
ДЬОМКІН Петро Олексійович
ГУБАЙ Микола Васильович
МАКОГОН Віктор Петрович
ПЕРЕГУДА Євген Вікторович
САВОЙСЬКА Світлана Василівна
СТЕЦЕНКО Світлана Власівна
ТОРОП Анатолій Васильович